

31.3.2023

Energiavirasto
kirjaamo@energiavirasto.fi

Viite: Lausuntopyyntö 3.3.2023 koskien verkkotoimintojen valvontamenetelmien suuntaviivoja kuudennelle ja seitsemännelle valvontajaksolle (diaarinumero: 147/040300/2023).

PKS SÄHKÖNSIIRTO OY:n LAUSUNTO KOSKIEN VERKKOTOIMINTOJEN VALVONTAMENETELMIEN SUUNTAVIIVOJA KUUDENNELLE JA SEITSEMÄNNELLE VALVONTAJAKSOLLE

Kiitämme mahdollisuudesta lausua valvontamenetelmien suuntaviivoista.

Yleisesti toteamme, että suuntaviivoissa esitetyt valvontamenetelmien muutokset vaarantavat sähkömarkkinalain 588/2013 mukaisten toimitusvarmuusvaatimusten täyttämisen.

INVESTOINTIKANNUSTIN

Investointikannustimen osalta valvontamenetelmien suuntaviivoissa todetaan, että verkkoyhtiö voi toteuttaa toimitusvarmuusinvestoinnit tasapoistolla. Tämä ei pidä paikkaansa, koska valvontamallin mukaisella tasapoistolla ei voida uusia ilmajohtoverkkoa maakaapeliverkoksi eikä se mahdollista investointien laajamittaisempaa aikaistamista.

PKS Sähkönsiirto Oy:n (myöhemmin PKSS) verkonkehityssuunnitelman mukaisesti muutamme ennenaikaisesti noin 70 prosenttia sähköverkostamme ilmajohtoista maakaapeliksi vuosina 2013 - 2036. Uuden kaapeliverkon (kaapelit lisälaitteineen) yksikköhinta on noin kaksi kertaa niin suuri kuin nykyisen ilmajohtoverkon yksikköhinta. Tämän lisäksi ilmajohtoa korvattaessa maakaapelilla uuden kaapeliverkon pituus on noin 15 - 20 prosenttia suurempi kuin korvattavan ilmajohtoverkon. Tämä tarkoittaa, että tasapoiston suuruus PKSS:n tapauksessa riittää kattamaan vain alle 40 prosenttia uuden verkon rakentamiskustannuksista. Tasapoiston tulisi siis olla noin 2,5-kertainen nykyisen valvontamallin mukaiseen tasapoistoon, jotta verkonkehityssuunnitelman mukaiset investoinnit voitaisiin toteuttaa tulo-rahoituksella.

INVESTOINTIKANNUSTIMEN HYÖTYLEIKKURI

Valvontamenetelmien suuntaviivoissa esitetään, että yhtiöiden alle yksikköhintojen toteuttamista investoinneista saatu hyöty puolitettaisiin. Näin varmistettaisiin, että tehokkaasti toimivilla yhtiöillä hyöty tehokkuudesta jyvitetäisiin suoraan asiakkaille.

Hyötyleikkuri olisi toteutuessaan merkittävä heikennys investointikannustimeen, mikä johtaisi viime kädessä tehottomuuteen. Nykyinen käytäntö, jossa investointihyöty lasketetaan kokonaisuudessaan yhtiön hyväksi, mahdollistaa nopeamman sähkön toimitusvarmuuden ja -laadun parantamisen, mikä hyödyttää asiakkaita pitkällä aikavälillä. Toisekseen investointitehokkuus jyvittyy jo nykyisessä mallissa takaisin asiakkaille yksikköhintojen päivityksen kautta.

31.3.2023

LAATUKANNUSTIN

Laatukannustimen vertailutason laskennassa pitää huomioida kunkin vuoden todellinen keskeytyskustannus siten, että suurhäiriöiden aiheuttamaa ylitystä ei leikata pois. Näin toimien vertailuluku vastaa todellista tilannetta.

TEHOSTAMISKANNUSTIN

Tehostamiskannustimen käyttöönotto ei ole perusteltua nykyisessä muutostilanteessa.

Pientuotannon määrän kasvu sekä kysyntäjousto ja energiavarastot muuttavat perinteistä sähköverkkotoimintaa. Tämän lisäksi kiristynyt turvallisuustilanne on tuonut verkkoyhtiöille kriittisen infran haltijoina uusia tietoturva-vaatimuksia. Edellä mainitut asiat lisäävät merkittävästi kustannuksia, mikä on otettava huomioon verkkoyhtiön tehostamisvaatimuksissa.

JOUSTOKANNUSTIN

Joustokannustimen sisällyttäminen valvontamenetelmiin on positiivinen asia. Ehdotettu joustokannustimen vaikutus (enintään 1 % liikevaihdosta) on kuitenkin varsin pieni, eikä siinä huomioida jouston käytöstä aiheutuvia operatiivisia kustannuksia, joiden osuus on merkittävä verkkoyhtiölle.

YHTEENVETO

Yhteenvetona toteamme, että valvontamenetelmien muutokset vaarantavat lakisääteisten toimitusvarmuusvaatimusten täyttämisen. Mielestämme valvontamenetelmien on mahdollistettava kaikkien verkonhaltijoiden liiketoiminnan edellytykset riippumatta siitä, millaisella toimialueella yhtiön verkostovastuualue sijaitsee.

Kunnioitavasti

PKS Sähkösiirto Oy

Pertti Menonen

Toimitusjohtaja